

LPM837/1996
ID intern unic: 325424
[Версия на русском](#)

[Versiunea originala](#)
[Fișa actului juridic](#)

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 837
din 17.05.1996

cu privire la asociațiile obștești*
(*Republicată în temeiul art. IV al Legii nr.178-XVI din 20 iulie 2007,
cu renumerotarea elementelor și corespunzător modificarea referințelor.)

Publicat : 02.10.2007 în Monitorul Oficial Nr. 153-156BIS

MODIFICAT

[LP111 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.445](#)
[LP18-XVI din 15.02.08, MO55-56/18.03.08 art.182](#)

*Republicată în temeiul art. IV al Legii nr.178-XVI din 20 iulie 2007- Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.595, cu renumerotarea elementelor și corespunzător modificarea referințelor.

Modificată și completată prin Legile Republicii Moldova:

- 1) nr.1578-XIII din 26.02.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.28-29, art.209;
- 2) nr.133-XIV din 31.07.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.84, art.563;
- 3) nr.263-XIV din 24.12.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.62-64, art.288;
- 4) nr.583-XIV din 30.07.99 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.118-119, art.558;
- 5) nr.646-XV din 16.11.01- Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.161, art.1299;
- 6) nr.240-XV din 13.06.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 138-140, art.557;
- 7) nr.154-XVI din 21.07.05 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.126-128, art.611;
- 8) nr.205-XVI din 28.07.05 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.126-128 art.613;
- 9) nr.178-XVI din 20.07.07 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.595.

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Prezenta lege reglementează relațiile sociale legate de realizarea dreptului de asociere al persoanelor și stabilește principiile de constituire, înregistrare, desfășurare și încetare a activității asociațiilor obștești.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiunea de asociație obștească

(1) Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă de autoritățile publice,

constituită benevol de cel puțin două persoane fizice și/sau juridice (asociații obștești), asociate prin comunitate de interese în vederea realizării, în condițiile legii, a unor drepturi legitime.

(2) Asociații obștești se consideră asociațiile pacifiste, de apărare și de promovare a drepturilor omului, asociațiile de femei, de veterani, de invalizi, de tineret și de copii, societățile științifice, tehnice, ecologiste, cultural-educative, sportive, uniunile de creație, comunitățile național-culturale, alte asociații ale persoanelor fizice și/sau juridice (asociații obștești) legal constituite.

(3) Sub incidența prezentei legi nu cad partidele și alte organizații social-politice, sindicatele, asociațiile de patronat, organizațiile religioase și persoanele juridice create de acestea, organizațiile create de autoritățile publice, organizațiile cooperatiste și alte organizații, modul de constituire și funcționare al cărora este prevăzut de legi speciale.

Articolul 2. Scopurile constituirii și activității asociațiilor obștești

(1) Asociațiile obștești se constituie și își desfășoară activitatea în scopul realizării și apărării drepturilor civile, economice, sociale, culturale, a altor drepturi și libertăți legitime; dezvoltării activismului social și spiritului de inițiativă al persoanelor, satisfacerii intereselor lor profesionale și de amatori în domeniul creației științifice, tehnice, artistice; ocrotirii sănătății populației antrenării acesteia în activitatea filantropică, în practicarea sportului de masă și a culturii fizice; desfășurării activității de culturalizare a populației; ocrotirii naturii, monumentelor de istorie și cultură; educației patriotice și umanistice; extinderii contactelor internaționale; consolidării păcii și prieteniei între popoare; desfășurării altor activități neinterzise de legislație.

(2) Asociațiile obștești se împart în asociații ce urmăresc beneficiul public și asociații ce urmăresc beneficiul mutual.

(3) Asociații obștești ce urmăresc beneficiul public sînt asociațiile al căror obiect de activitate este în exclusivitate apărarea drepturilor omului, învățămîntul, dobîndirea și propagarea cunoștințelor, ocrotirea sănătății, asistența socială, cultura, arta, sportul de amatori, lichidarea efectelor calamităților naturale, protecția mediului înconjurător și alte domenii cu caracter social-util.

(4) Asociațiile obștești ce urmăresc beneficiul mutual se constituie în vederea satisfacerii intereselor particulare și corporative ale membrilor acestor asociații.

(5) Asociațiile obștești pot contribui, prin activitatea lor, la realizarea de către autoritățile publice a scopurilor și sarcinilor de importanță și utilitate publice.

Articolul 3. Principiile de constituire și de activitate ale asociațiilor obștești

(1) Asociațiile obștești sînt egale în fața legii și își desfășoară activitatea conform programelor și statutelor lor, în conformitate cu Constituția și cu legislația Republicii Moldova.

(2) Asociațiile obștești se constituie și își desfășoară activitatea pe principiile liberului consimțămînt, autonomiei, autogestiunii, egalității în drepturi a tuturor membrilor. Activitatea asociațiilor obștești trebuie să aibă un caracter transparent, informația cu privire la documentele de constituire și cele programatice fiind accesibilă tuturor. Asociațiile obștești sînt libere să-și stabilească structura internă, să-și aleagă scopurile, formele și metodele de activitate.

(3) Participarea persoanei la activitatea asociației obștești nu poate servi drept temei pentru limitarea drepturilor acestuia sau pentru acordarea de către stat a cărorva înlesniri și privilegii, precum și drept condiție pentru încadrarea sau drept cauză pentru neîncadrarea într-o funcție publică, cu excepția temeiurilor prevăzute la art.4 alin. (4). Este inadmisibilă orice cerință de a indica în documentele oficiale calitatea de membru al unei sau altei asociații obștești.

(4) Activitatea asociațiilor obștești bazată pe principiul supunerii necondiționate a membrilor asociației conducerii acesteia se interzice.

Articolul 4. Restricții la constituirea și activitatea asociațiilor obștești

(1) Nu se admite constituirea și desfășurarea activității asociațiilor obștești care își propun drept scop sau își aleg drept mod de acțiune schimbarea prin violență a regimului constituțional, subminarea integrității teritoriale a Republicii Moldova, propaganda războiului, violenței și a

cruzimii, ațîțarea urii sociale, rasiale, naționale sau religioase, alte fapte pasibile de pedeapsă în conformitate cu legislația. Stipularea în statutul asociației obștești a clauzelor privind apărarea principiilor echității sociale nu poate fi considerată drept ațîțare a urii sociale.

(2) Se interzice constituirea asociațiilor obștești paramilitare și a formațiunilor armate.

(3) Se interzice constituirea și desfășurarea activității asociațiilor obștești care atentează la drepturile și interesele legitime ale persoanelor, la sănătatea oamenilor și la morala publică.

(4) Funcționarii publici în obligațiile de serviciu ale cărora intră înregistrarea asociațiilor obștești și controlul asupra activității lor nu pot fi fondatori ai asociațiilor obștești. Fondatori ai asociațiilor obștești și membri ai organelor lor de conducere, executive, de control și revizie nu pot fi membrii Guvernului și funcționarii publici în obligațiile de serviciu ale cărora intră promovarea politicii de stat în domeniile prioritare, conform statutelor, pentru aceste asociații obștești. Prin lege pot fi stabilite și alte restricții la constituirea anumitelor tipuri de asociații obștești și la intrarea în aceste asociații a unor categorii concrete de funcționari publici.

Articolul 5. Asociația obștească

(1) Asociația obștească este constituită pe baza consemnării calității de membru, pentru desfășurarea în comun a activității în vederea realizării scopurilor statutare ale persoanelor asociate și apărării intereselor lor comune.

(2) Organul suprem de conducere al asociației obștești este congresul (conferința) sau adunarea generală. Organul de conducere permanent al asociației obștești este un organ colegial, eligibil, subordonat congresului (conferinței) sau adunării generale, care după înregistrarea asociației obștești exercită drepturile persoanei juridice în numele asociației obștești și îndeplinește obligațiile acesteia în conformitate cu statutul.

Articolul 6. Uniunile de asociații obștești

Asociațiile obștești au dreptul să creeze pe baza liberului consimțământ, în temeiul contractului de constituire, uniuni de asociații obștești, înființînd astfel o nouă persoană juridică. Modul de organizare și încetare a activității uniunilor de asociații obștești este stabilit de prezenta lege.

Articolul 7. Apărarea dreptului de asociere al persoanelor. Protecția juridică a asociațiilor obștești

(1) Dreptul de asociere al persoanelor este apărat în cadrul supravegherii de stat asupra respectării legalității, pe cale judiciară sau administrativă. Din inițiativa persoanelor, acțiunile organelor și organizațiilor de stat, ale persoanelor cu funcții de răspundere care creează dificultăți la constituirea asociațiilor obștești și desfășurarea activității lor legitime pot fi reclamate în justiție sau petiționate.

(2) Apărarea judiciară sau administrativă poate avea ca urmare restabilirea dreptului violat, curmarea acțiunilor organelor și organizațiilor de stat, ale persoanelor cu funcții de răspundere care creează dificultăți la exercitarea dreptului de asociere al persoanelor, repararea prejudiciului cauzat prin violarea acestui drept.

(3) Statul garantează asociațiilor obștești apărarea drepturilor și intereselor lor legitime.

(4) Problemele ce aduc atingere intereselor asociațiilor obștești se soluționează, în cazurile prevăzute de legislație, de organele de stat, cu participarea reprezentanților asociațiilor respective sau de comun acord cu aceștia.

(5) Apărarea drepturilor și intereselor legitime ale asociațiilor obștești, precum și a intereselor de importanță publică, se realizează pe cale judiciară, dacă legislația nu prevede altfel.

(6) Amestecul neîntemeiat al organelor și organizațiilor de stat, al persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea asociațiilor obștești, precum și amestecul asociațiilor obștești în activitatea organelor și organizațiilor de stat, a persoanelor cu funcții de răspundere nu se admite, cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislație.

(7) Lucrătorii aparatului asociațiilor obștești cad sub incidența legislației muncii, precum și a legislației cu privire la asistența socială și la asigurarea socială. Asistența socială și asigurarea socială a lucrătorilor din aparatul asociațiilor obștești - cetățeni străini, care nu-și au domiciliul în Republica Moldova, se efectuează în modul prevăzut de Legea cu privire la concesiuni.

Articolul 8. Relațiile dintre stat și asociațiile obștești.

Sprijinul acordat de stat asociațiilor obștești

(1) Statul poate să acorde sprijin asociațiilor obștești prin finanțarea cu destinație specială, la cererea acestora, a unor programe sociale, științifice și culturale, prin încheierea unor contracte pentru executare de lucrări și prestare de servicii, precum și prin plasarea, pe bază de concurs, a unor comenzi sociale de realizare a diferitelor programe de stat unui număr nelimitat de asociații obștești. Statul contribuie la desfășurarea activității asociațiilor obștești ce urmăresc beneficiul public, colaborând cu acestea și promovând față de ele o politică fiscală preferențială. În relațiile cu asociațiile obștești care desfășoară activitate în același domeniu, organele de stat nu trebuie să acorde preferințe nici uneia din ele.

(2) Asociațiile obștești ce urmăresc beneficiul public pot fi scutite parțial sau integral de plata unor impozite în conformitate cu legislația fiscală și cu prezenta lege. Arendarea de către asociațiile obștești ce urmăresc beneficiul public a încăperilor și clădirilor proprietate publică se face în condiții preferențiale, în modul stabilit de Guvern. Scutirea asociațiilor obștești de impozite și acordarea, cu titlu individual, a altor înlesniri și privilegii nu se admite.

(3) Asociațiile obștești de tineret și de copii beneficiază de sprijinul material și financiar al statului. Statul acordă organizațiilor de copii dreptul de a folosi gratuit sau în condiții preferențiale încăperile școlilor, liceelor, colegiilor și instituțiilor extrașcolare, căminele culturale, palatele și casele de cultură, amenajările sportive.

(4) Asociațiile obștești și persoanele lor juridice care, în perioada alegerilor autorităților publice, desfășoară agitație pro sau contra partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor și candidaților aparte sînt private de dreptul la sprijin financiar de stat cu destinație specială, la impunere, finanțare și creditare preferențială. Mijloacele financiare primite de ele în conformitate cu programele speciale de stat, în calitate de granturi și subvenții urmează să fie restituite la bugetul de stat, în temeiul hotărîrii judecătorești, în conformitate cu legislația. Organele de conducere ale asociației obștești, în numele căreia membrii asociației sau alte persoane au desfășurat agitație preelectorală fără știrea și asentimentul acestor organe, urmează să declare, fără întîrziere, neparticiparea asociației pe care o conduc la aceste acțiuni, iar organul de informare în masă, prin al cărui intermediu s-a făcut agitație, este obligat să difuzeze în cel mai scurt timp dezmințirea. Persoanele care acționează în numele asociației obștești fără sancțiunea organelor de conducere poartă răspundere în conformitate cu legislația.

(5) Asociațiile obștești și persoanele lor juridice nu au dreptul să utilizeze mijloacele bănești și valorile materiale, primite de la persoane fizice și juridice străine, autohtone, precum și de la stat, pentru susținerea partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor și candidaților aparte în cadrul alegerilor autorităților publice. Încălcarea acestor restricții se pedepsește conform legislației în vigoare. Mijloacele bănești și valorile materiale utilizate în scopurile menționate urmează să fie expropriate, cu titlu gratuit, în venitul bugetului de stat, în temeiul hotărîrii judecătorești.

Articolul 9. Categoriile de asociații obștești

(1) Pe teritoriul Republicii Moldova se constituie și își desfășoară activitatea asociații obștești: republicane, locale și internaționale.

(2) Se consideră asociație obștească republicană, asociația obștească a cărei activitate, în conformitate cu scopurile și sarcinile statutare, se extinde asupra întregului teritoriu al Republicii Moldova sau asupra majorității raioanelor, orașelor și municipiilor ei ori care are fondatori sau structuri organizatorice în aceste unități administrativ-teritoriale.

(3) Se consideră asociație obștească locală, asociația obștească a cărei activitate se extinde asupra teritoriului unei sau al cîtorva unități administrativ-teritoriale.

(4) Se consideră asociație obștească internațională, asociația obștească a cărei activitate se extinde asupra teritoriului unui sau al cîtorva raioane, orașe și municipii ale Republicii Moldova sau asupra întregului ei teritoriu, precum și asupra teritoriului unui sau al cîtorva state străine, și care are sau intenționează să aibă, conform statutului, structuri organizatorice peste hotare. Se consideră filiale (secții, reprezentanțe) ale asociațiilor obștești internaționale, asociațiile obștești (neguvernamentale, nonprofit) constituite în conformitate cu legislația Republicii Moldova, care în

propriile statute sînt consacrate ca filiale (secții, reprezentanțe) ale asociațiilor obștești internaționale respective și consfințesc documentar supremația statutelor asociațiilor internaționale. În cazul în care asociația obștească internațională a cărei filială (secție, reprezentanță) se înregistrează în Republica Moldova nu are statut, drept temei pentru acordarea statutului de filială (secție, reprezentanță) servește adresarea în scris a organului de conducere al asociației obștești internaționale respective către organul de înregistrare din Republica Moldova.

Articolul 10. Legislația cu privire la asociațiile obștești

(1) Legislația cu privire la asociațiile obștești se constituie din prezenta lege și din alte acte legislative.

(2) Uniunile internaționale de asociații obștești se constituie, își desfășoară și își încetează activitatea pe teritoriul Republicii Moldova în modul prevăzut de prezenta lege pentru asociațiile obștești.

(3) Filialele, secțiile, reprezentanțele și alte structuri organizatorice ale asociațiilor obștești străine (neguvernamentale, nonprofit) se constituie, își desfășoară și își încetează activitatea pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte legislative.

(4) Activitatea filantropică și de sponsorizare în sfera de activitate a asociațiilor obștești se reglementează de Legea cu privire la filantropie și sponsorizare și de legislația fiscală.

(5) Actele subordonate legii, care reglementează modul de realizare a dreptului de asociere al persoanelor și stabilesc statutul unor tipuri distincte de asociații, în partea în care contravin prevederilor prezentei legi, nu au putere juridică.

Capitolul II

CONSTITUIREA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI

Articolul 11. Constituirea asociațiilor obștești

(1) Asociațiile obștești se constituie din inițiativa fondatorilor care pot fi persoane fizice - cetățeni cu capacitate de exercițiu deplină și persoane juridice - asociații obștești.

(2) Fondatori ai asociațiilor obștești de tineret și de copii pot fi persoanele fizice cu capacitatea de exercițiu deplină sau asociațiile obștești prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.

(3) Autoritățile publice nu pot fi fondatori, membri ai asociațiilor obștești.

(4) Cetățenii străini și apatrizii domiciliați în Republica Moldova pot fonda asociații obștești pe aceleași baze ca și cetățenii Republicii Moldova, dacă legislația cu privire la tipurile distincte de asociații obștești nu prevede altfel .

(5) La constituirea asociațiilor obștești, fondatorii devin de drept membri ai acestora, titulari ai drepturilor și obligațiilor respective, stabilite prin statutele asociațiilor obștești.

(6) Decizia de constituire a asociației obștești se adoptă la congresul (conferința) sau adunarea generală a inițiatorilor constituirii asociației, concomitent cu aprobarea statutului, alegerea organelor de conducere, de control și revizie și desemnarea persoanei (persoanelor) investite să reprezinte asociația în procesul înregistrării.

Articolul 12. Membrii asociațiilor obștești

(1) Membri ai asociațiilor obștești pot fi cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi, dacă legislația cu privire la tipurile distincte de asociații obștești nu prevede altfel.

(2) În asociațiile obștești, calitatea de membru este consemnată.

(3) Membri ai asociației obștești sînt persoanele fizice și juridice (asociații obștești) interesate în realizarea scopurilor și sarcinilor asociației respective, care dobîndesc calitatea de membru prin depunerea unei cereri individuale sau prin întocmirea unui alt document.

(4) Membri ai asociațiilor obștești pot fi persoanele fizice cu capacitatea de exercițiu deplină.

(5) Membri ai asociațiilor obștești de tineret pot fi persoanele care au atins vîrsta de 14 ani.

(6) Membri ai asociațiilor obștești de copii pot fi persoanele care au atins vîrsta de 10 ani.

(7) Asociațiile obștești pot intra, cu drepturi de membru, în componența altor asociații obștești, dacă astfel este prevăzut de statutele asociațiilor.

(8) Membrii asociației obștești participă la activitatea asociației pe principii de egalitate și în conformitate cu bunele principii ale democrației.

Articolul 13. Conducătorii asociațiilor obștești

(1) Conducători ai asociațiilor obștești, precum și membri ai organelor de control și revizie ale asociațiilor obștești pot fi persoanele fizice cu capacitatea de exercițiu deplină, domiciliată în Republica Moldova.

(2) Membrii organelor de conducere ale asociațiilor obștești nu pot fi concomitent și membri ai organelor de control și revizie.

Articolul 14. Denumirea și simbolică asociației obștești

(1) Asociația obștească participă la raporturile juridice numai sub denumirea proprie, indicată în actul de constituire și înregistrată în modul stabilit.

(2) Denumirea asociației obștești trebuie să includă forma sa juridică de organizare, scrisă în limba de stat.

(3) Asociația obștească nu poate folosi în denumirea sa cuvinte sau abrevieri care ar induce în eroare cu privire la forma sa juridică de organizare.

(4) Denumirea, steagurile, emblemele, fanioanele și alte simboluri ale asociației obștești, dacă acestea există, trebuie să difere de denumirea și simbolică altor persoane juridice deja înregistrate, inclusiv ale aceluia care, în conformitate cu prevederile art.36 alin.(4), au fost dizolvate prin hotărâre judecătorească și și-au încetat activitatea.

(5) Simbolică asociației obștești nu trebuie să coincidă cu simbolică de stat a Republicii Moldova sau a unor state străine, nici cu cea a organismelor internaționale recunoscute. Folosirea stemei de stat pe ștampilele și foile cu antet ale asociațiilor obștești nu se admite.

(6) Denumirea și simbolică asociației obștești nu pot servi la propagarea scopurilor și modurilor de acțiune indicate la art.4 alin.(1).

(7) Asociația obștească are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane fizice numai cu consimțământul acesteia, iar în caz de deces al persoanei respective, în temeiul unui testament autentificat de notar. Dacă nu există un testament, numele persoanei decedate poate fi folosit cu consimțământul comun al tuturor moștenitorilor.

(8) Simbolică asociației obștești se aprobă de către organele de conducere ale acesteia în conformitate cu statutul asociației și se înregistrează de către organul de stat care înregistrează (a înregistrat) asociația obștească.

(9) Pentru înregistrarea simbolicii asociației obștești se încasează o taxă de stat în mărime de 90 de lei, cu excepția cazurilor în care simbolică este înregistrată concomitent cu statutul asociației.

Articolul 15. Sediul asociației obștești

(1) Asociația obștească dispune de un sediu, a cărui adresă este indicată în actele de constituire.

(2) Stabilirea și schimbarea sediului asociației obștești sînt opozabile părților din momentul înregistrării de stat a asociației.

(3) Adresa poștală a asociației obștești este cea a sediului. Asociația obștească poate avea și alte adrese pentru a purta corespondență.

(4) Toate documentele intrate în sediul asociației obștești se consideră ca fiind recepționate de către asociația obștească.

Articolul 16. Statutul asociației obștești

(1) Statutul asociației obștești trebuie să prevadă:

a) forma juridică de organizare a asociației;

b) denumirea asociației;

c) sediul asociației și teritoriul în limitele căruia ea își desfășoară activitatea;

d) scopurile și sarcinile asociației, metodele de realizare a acestora, durata activității asociației obștești;

e) condițiile și procedura de primire a noi membri în asociația obștească, precum și cele de retragere din rândurile ei;

f) drepturile și obligațiile membrilor asociației obștești;

g) structura asociației obștești, procedura de constituire, denumirea exactă, structura, competența și durata mandatului organelor de conducere, organelor executive, ale celor de control și revizie ale asociației, sediul acestora;

h) procedura de adoptare, de modificare și completare a statutului;

i) sursele, modul de formare și de folosire a proprietății și a altor bunuri ale asociației obștești; cuantumul cotizațiilor de membru; organul care este în drept să ia decizii cu privire la procurarea, distribuirea și înstrăinarea proprietății;

j) procedura și termenele de convocare a adunărilor generale, conferințelor, congreselor;

k) procedura de constituire, statutul, structura și metodele de activitate ale organizațiilor primare ale asociației obștești;

l) parametrii principali ai dării de seamă financiară și modul în care aceasta este dată publicității;

m) procedura de reorganizare și de încetare a activității asociației obștești.

(2) Statutul asociației obștești poate să conțină descrierea simbolicii asociației.

(3) Statutul asociației obștești poate să conțină și alte prevederi referitoare la activitatea asociației, care nu contravin legislației.

(4) Statutul este semnat de către toți fondatorii asociației obștești în momentul constituirii acesteia.

Articolul 17. Înregistrarea statutului

(1) Statutul asociației obștești urmează să fie înregistrat de către organul de stat autorizat. Asociația obștească este în drept să nu-și înregistreze statutul.

(2) Capacitatea juridică a asociației obștești, în calitatea sa de persoană juridică, intervine de la data înregistrării statutului asociației de către organul de stat autorizat. Asociația obștească care nu și-a înregistrat statutul nu are capacitatea juridică a persoanei juridice, este o asociație neformală de persoane particulare, care nu cade sub incidența prezentei legi.

(3) Statutele asociațiilor obștești republicane, precum și statutele asociațiilor obștești internaționale (inclusiv ale filialelor și reprezentanțelor acestora) sînt înregistrate de către Ministerul Justiției.

(4) Statutele asociațiilor obștești locale se înregistrează de către organele administrației publice locale în a căror rază teritorială se constituie asociațiile.

(5) Pentru înregistrarea statutului, asociația obștească prezintă, în termen de 1 lună de la data aprobării statutului, la organul de stat respectiv, următoarele documente, a căror listă nu poate fi extinsă:

a) cererea, semnată de toți membrii organului de conducere al asociației obștești, în care se va indica domiciliul fiecăruia;

b) statutul, în două exemplare;

c) două copii de pe procesul-verbal al congresului (conferinței) de constituire sau adunării generale la care a fost adoptat statutul asociației obștești. Procesul-verbal trebuie să conțină date despre constituirea asociației obștești, aprobarea statutului, alegerea organelor de conducere, de control și revizie și despre desemnarea persoanei (persoanelor) investite să reprezinte asociația obștească în procesul înregistrării;

d) lista fondatorilor asociației obștești, autentificată prin semnăturile acestora, cu indicarea numelui, datei nașterii, domiciliului, cetățeniei fiecăruia și cu anexarea copiilor de pe actele de identitate ale acestora (în cazul persoanelor fizice); în cazul în care fondator este o persoană juridică (asociație obștească), se prezintă copia de pe certificatul de înregistrare de stat a acesteia și extrasul din procesul-verbal al ședinței organului său de conducere autorizat, în care este consemnată decizia de constituire a unei noi asociații obștești;

e) declarația prin care persoanele indicate la art.14 alin.(7) consimt la folosirea numelui persoanei fizice în denumirea asociației obștești;

f) documentul prin care se adeverește stabilirea sediului;

g) documentul bancar care face dovada achitării taxei de înregistrare în mărime de 90 de lei;

h) avizul organului de specialitate al administrației publice, în cazurile prevăzute de legislație.

(6) Modificările și completările în statutul asociației obștești se înregistrează conform aceleiași proceduri și în aceleași termene ca și statutul. Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor condiționate de modificarea legislației nu se percepe taxa de înregistrare.

(7) Statutul secției (filialei) locale a asociației obștești se ia la evidență de către organul administrației publice locale, în temeiul documentelor enumerate la alin.(5) lit.a)-c) și f) din

prezentul articol, autentificate de organul central de conducere al asociației obștești, precum și al copiei de pe certificatul de înregistrare de stat a statutului asociației respective.

(8) Pentru înregistrarea statutului asociației obștești, a modificărilor și completărilor se percepe taxa de înregistrare, în mărime de 90 de lei, în modul prevăzut de legislație. Pentru folosirea în denumirea asociației obștești a denumirii statului “Moldova”, “Republica Moldova”, precum și a denumirilor de localități, taxa nu se percepe.

Articolul 18. Decizia privind înregistrarea statutului

Organul de stat de înregistrare este obligat să adopte, în termen de 1 lună, una din următoarele decizii: să înregistreze statutul asociației obștești și să elibereze fondatorilor certificatul de înregistrare de stat; să amâne înregistrarea statutului; să refuze înregistrarea statutului.

Articolul 19. Certificatul de înregistrare de stat

(1) Documentul ce atestă înregistrarea statutului asociației obștești este certificatul de înregistrare de stat, care se perfectează de către organul de înregistrare, în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei de înregistrare a statutului. Formularul certificatului este aprobat de Guvern.

(2) Înregistrarea statutelor asociațiilor obștești de tineret și de copii și eliberarea certificatelor de înregistrare de stat se fac numai în cazul în care în organele de conducere ale acestor asociații sînt alese persoane fizice cu capacitatea de exercițiu deplină.

Articolul 20. Amînarea înregistrării statutului

Înregistrarea statutului asociației obștești poate fi amînată pe un termen de pînă la 3 luni, dacă a fost încălcată procedura de constituire a asociației, prevăzută de prezenta lege. În decizia de amînare a înregistrării trebuie să fie menționate cauzele din care se amînă înregistrarea statutului. Fondatorilor asociației obștești li se comunică în scris, în termen de 3 zile, despre adoptarea acestei decizii.

Articolul 21. Refuzul de a înregistra statutul

(1) Înregistrarea statutului asociației obștești se poate refuza din următoarele motive excepționale:

- a) statutul contravine Constituției Republicii Moldova, prezentei legi și altor acte legislative;
- b) cerințele expuse în decizia de amînare a înregistrării statutului nu sînt îndeplinite în termen de 3 luni;
- c) anterior a fost înregistrat statutul unei asociații obștești cu aceeași denumire;
- d) cererea de înregistrare a statutului asociației obștești a fost depusă înainte de expirarea unui an din ziua rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată privind încetarea activității asociației respective;
- e) organul de înregistrare constată că documentele prezentate de asociație conțin informație neautentică;
- f) denumirea asociației obștești atinge morala publică, sentimentele naționale și religioase ale persoanelor.

(2) Refuzul de a înregistra statutul pe motivul inoportunității constituirii asociației sau în legătură cu faptul că sediul pus la dispoziția asociației obștești este domiciliul unei persoane, nu se admite.

(3) În cazul în care înregistrarea statutului se refuză, fondatorilor asociației obștești li se comunică despre aceasta în scris, în termenul stabilit pentru înregistrare, indicîndu-se motivul refuzului.

(4) Refuzul de a înregistra statutul nu poate fi un obstacol pentru depunerea repetată a documentelor pentru înregistrare.

(5) Examinarea adresării repetate către organul de înregistrare și adoptarea deciziei respective se fac pe baze generale, în modul prevăzut de prezenta lege, percepîndu-se taxa de înregistrare.

Articolul 22. Exercițarea căii de atac împotriva refuzului de a înregistra statutul

Refuzul de a înregistra statutul asociației obștești în termenul stabilit sau pentru motive pe care fondatorii le consideră neîntemeiate poate fi atacat în instanța de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de refuz.

Articolul 23. Registrul de stat al asociațiilor obștești

(1) Ministerul Justiției ține Registrul de stat al asociațiilor obștești.

(2) Organele administrației publice locale țin registrul asociațiilor obștești locale. Datele privind înregistrarea acestor asociații se transmit, în termen de 10 zile, la Ministerul Justiției. Evidența obligatorie a verigilor structurale primare ale asociațiilor obștești republicane și internaționale se ține, de asemenea, de organele administrației publice locale în a căror rază teritorială se află aceste verigi structurale.

(3) Datele din Registrul de stat al asociațiilor obștești pe anul calendaristic precedent se publică în mod obligatoriu pe site-ul Ministerului Justiției pînă la sfîrșitul trimestrului 2 al fiecărui an calendaristic.

Capitolul III **DREPTURILE, OBLIGAȚIILE ȘI CONDIȚIILE** **ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI**

Articolul 24. Drepturi

Asociația obștească are dreptul:

- a) să difuzeze liber informația despre activitatea sa;
- b) să fondeze mijloace de informare în masă proprii;
- c) să desfășoare activitate editorială;
- d) să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi în organele și organizațiile de stat;
- e) să obțină de la autoritățile publice informația necesară pentru desfășurarea activității statutare, cu omisiunile reglementate de legislație;
- f) să creeze, în funcție de necesități, pe contul mijloacelor proprii, subdiviziuni structurale locale;
- g) să desfășoare o activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, inclusiv cu ajutorul unor societăți comerciale și cooperative create în acest scop;
- h) să participe la concursuri naționale și internaționale în vederea obținerii de comenzi sociale și dotații din partea statului, precum și în vederea obținerii de granturi și burse de la alte țări, de la fundații și organizații naționale, străine și internaționale și de la persoane particulare;
- i) să încheie cu persoane fizice și juridice acorduri bilaterale și multilaterale de colaborare tehnico-științifică, economică, financiară și de producție, de executare de lucrări și de prestare de servicii în vederea realizării scopurilor și sarcinilor statutare;
- j) să încheie cu persoanele fizice și juridice contracte de utilizare a obiectelor de proprietate intelectuală care le aparțin cu drept exclusiv;
- k) să execute lucrări de cercetare științifică, de proiectare, să efectueze expertiza obștească a proiectelor și programelor de importanță socială, să participe la lucrările comisiilor mixte atunci cînd se examinează aceste proiecte, cu condiția stipulării acestor activități în statut;
- l) să aibă denumire și simbolică proprie;
- m) să exercite în volum deplin atribuțiile care nu contravin legislației cu privire la asociațiile obștești, conferite persoanelor juridice de Codul civil și Codul de procedură civilă;
- n) să organizeze, în condițiile legii, întruniri și alte acțiuni publice.

Articolul 25. Obligații

(1) Asociația obștească este obligată:

- a) să respecte Constituția și legislația Republicii Moldova, normele de drept internațional referitoare la domeniul de activitate al asociațiilor obștești, precum și normele prevăzute de statutul asociației;
- b) să introducă modificările necesare în documentele de constituire, în cazul modificării legislației sau constatării necorespunderii acestor documente cu legislația;
- c) să informeze anual organul de înregistrare asupra continuării activității asociației, indicînd denumirea, sediul organului de conducere, datele privind conducătorii asociației, care se trec în Registrul de stat al asociațiilor obștești;
- d) să verse la bugetul public național impozitele și alte plăți obligatorii, în conformitate cu legislația.

(2) Neprezentarea datelor noi, în vederea trecerii în Registrul de stat al asociațiilor obștești, precum și neinformarea în decurs de 2 ani a organului de înregistrare asupra continuării activității asociației atrag excluderea asociației obștești din Registrul de stat și pierderea de către asociație a

calității de persoană juridică, prevăzută de prezenta lege, în temeiul hotărârii judecătorești.

Articolul 26. Activitatea economică a asociației obștești

(1) Asociația obștească este în drept să desfășoare activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare.

(2) Pentru a practica o activitate economică, ce nu rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, asociația obștească poate fonda societăți comerciale și cooperative.

(3) Asociația obștească are dreptul să procure complexuri patrimoniale necesare desfășurării activității tehnico-științifice, pedagogice, cultural-educative, sportive, de întremare, activității de întreprinzător și altei activități permise de legislație. Asociațiile obștești de invalizi sînt în drept să creeze întreprinderi specializate în scopul utilizării forței de muncă a invalizilor, în conformitate cu Legea privind protecția socială a invalizilor. Se consideră întreprinderi specializate ale asociațiilor obștești de invalizi întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor asociații și în care nu mai puțin de 50% din numărul total de salariați sînt invalizi

[Ar.26 al.3) modificat prin LP18-XVI din 15.02.08, MO55-56/18.03.08 art.182]

(4) Întreprinderile asociațiilor obștești își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi și cu statutele asociațiilor care le-au creat.

(5) Veniturile realizate de asociația obștească din activitatea economică nu pot fi distribuite între membrii acestei asociații și se folosesc în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Se permite folosirea veniturilor în scopuri filantropice, chiar dacă acest lucru nu este stipulat în statut.

(6) Persoanele juridice cu scop lucrativ fondate de către asociațiile obștești varsă la buget plățile în modul și în cuantumul stabilite de legislație.

(7) Pentru a desfășura activitate economică, prevăzută în statut, asociațiile obștești și persoanele juridice fondate de ele sînt obligate să obțină licențe pentru activitățile care se desfășoară pe bază de licență.

Capitolul IV **PROPRIETATEA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI ȘI** **ADMINISTRAREA BUNURILOR**

Articolul 27. Proprietatea

(1) Proprietatea asociației obștești este protejată de lege.

(2) Asociația obștească poate avea în proprietate orice bunuri necesare pentru asigurarea materială a activității prevăzute de statutul asociației, inclusiv obiecte de proprietate intelectuală (invenții, modele de utilitate, soiuri de plante, topografiile ale circuitelor integrate, denumiri de origine a produselor, mărci de produse și de servicii, desene și modele industriale, opere literare, de artă și de știință, secretul comercial (know-how) etc.). Fac excepție obiectele care, conform legislației sau acordurilor internaționale, se pot afla numai în proprietatea statului.

(3) Asociația obștească poate avea în proprietate întreprinderi, organizații, instituții (inclusiv edituri), localuri pentru acțiuni de binefacere, realizate sau achiziționate pe contul mijloacelor asociației în conformitate cu scopurile și sarcinile statutare.

(4) Întreprinderea asociației obștești are dreptul să gestioneze nestingherit bunurile atribuite. Raporturile dintre asociația obștească - proprietar și întreprinderea ei se bazează pe contractul încheiat între acestea.

Articolul 28. Sursele de formare a proprietății

Proprietatea asociației obștești se formează din:

- a) taxe de aderare și cotizații;
- b) donații și granturi;
- c) încasări din organizarea lecțiilor publice, expozițiilor, loteriilor, licitațiilor, acțiunilor sportive și de altă natură;
- d) venituri realizate din activitatea economică;
- e) venituri realizate din actele juridice civile;
- f) venituri realizate din activitatea economică externă;
- g) mijloace materiale și financiare donate de sponsori și filantropi în conformitate cu Legea cu

privire la filantropie și sponsorizare;

h) alte încasări neinterzise de legislație.

Articolul 29. Titularul dreptului de proprietate în asociația obștească

(1) Titular al dreptului de proprietate asupra tuturor bunurilor asociației obștești este această asociație care are personalitate juridică. Persoanele fizice, membrii asociației obștești, nu au dreptul de proprietate asupra cotei de bunuri.

(2) Titular al dreptului de proprietate asupra tuturor bunurilor asociației obștești cu mai multe verigi este această asociație în ansamblu. Subdiviziunile structurale (secțiile locale) ale acesteia au dreptul de administrare operativă a bunurilor atribuite de proprietar.

(3) În asociația obștească cu mai multe verigi care reunește asociațiile teritoriale, în calitate de subiecte independente, într-o uniune, titular al dreptului de proprietate asupra bunurilor care aparțin asociației obștești în ansamblu este uniunea. Asociațiile teritoriale sînt proprietari ai bunurilor care le aparțin.

Capitolul V

STATUTUL DE UTILITATE PUBLICĂ

Articolul 30. Activitatea de utilitate publică

(1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea asociației obștești desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care, fiind realizată în mod gratuit sau la preț redus pentru persoanele sau grupurile dezavantajate, contribuie la dezvoltarea sau susținerea:

a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;

b) științei;

c) culturii și artei;

d) sportului pentru amatori, educației fizice și turismului social;

e) ocrotirii sănătății;

f) protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, a pensionarilor, copiilor, adolescenților, persoanelor strămutate, familiilor cu mulți copii și/sau socialmente vulnerabile, a altor persoane defavorizate;

g) creării noilor locuri de muncă;

h) eradicării sărăciei;

i) promovării păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;

j) apărării și promovării democrației și drepturilor omului;

k) protecției mediului;

l) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice;

m) prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia.

(2) La decizia Comisiei de certificare, pot fi considerate de utilitate publică și alte activități decît cele menționate la alin. (1).

Articolul 30¹. Condiții pentru atribuirea statutului de utilitate publică

(1) Statutul de utilitate publică se atribuie asociației obștești care întrunește următoarele condiții:

a) are statut de asociație obștească și activează de cel puțin un an;

b) statutul asociației obștești prevede exclusiv scopuri ce vizează desfășurarea activităților de utilitate publică;

c) beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică a asociației căreia i s-a atribuit statut de utilitate publică nu pot fi persoane care au calitatea de fondator, membru sau angajat al acestei asociații, precum și persoane care se află în relații de rudenie pînă la gradul III inclusiv sau de afinitate pînă la gradul II inclusiv cu una din persoanele nominalizate, cu excepția membrilor asociațiilor fondate în baza principiului de interes mutual care fac parte din categoria persoanelor socialmente vulnerabile, dacă este adoptată în acest sens decizia Comisiei de certificare.

(2) Statutul asociației obștești care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să

conțină dispoziții care să prevadă:

a) imposibilitatea distribuirii proprietății și a venitului între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare, și folosirea proprietății și a venitului exclusiv în scopuri statutare;

b) imposibilitatea susținerii în cadrul alegerilor autorităților publice a vreunui concurent electoral sau candidat la funcții din cadrul autorităților publice, precum și imposibilitatea folosirii venitului sau activelor sale pentru finanțarea acestora.

(3) Structura organizațională a asociației obștești care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să corespundă cerințelor legale și să întrunească următoarele condiții:

a) să fie asigurate supravegherea de către consiliu și auditul de către organul de control și revizie al asociației obștești;

b) organul de supraveghere (consiliul) al asociației obștești care solicită statutul de utilitate publică trebuie să fie format din cel puțin 3 persoane care nu sînt afiliate (rude sau afini pînă la gradul III inclusiv) și să respecte regulile de evitare a conflictului de interese; membrii organului de supraveghere (consiliului) nu trebuie să fie concomitent și membri ai organului executiv al aceleiași asociații;

c) organul de control și revizie trebuie să verifice activitatea asociației la necesitate, însă nu mai rar de o dată pe an.

(4) Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică trebuie să-și desfășoare activitatea în mod transparent, ceea ce se va manifesta în special prin publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale și prin prezentarea acestora către organul de înregistrare în cel mult 3 luni de la expirarea anului. Raportul anual trebuie să conțină:

a) raportul de activitate conform modelului aprobat de Comisia de certificare, care va conține și categoriile de beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică;

b) declarația financiară, care va include raportul financiar pentru ultimul an de activitate întocmit potrivit standardelor contabile, informația despre sursele de finanțare a asociației obștești, inclusiv despre mijloacele financiare și/sau materiale obținute, precum și date despre folosirea acestor mijloace, inclusiv cheltuielile generale și cheltuielile administrative.

(5) Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică nu trebuie să aibă datorii la bugetul public național.

(6) Condițiile prevăzute la alin. (1)–(5) trebuie să fie îndeplinite cumulativ.

Articolul 31. Comisia de certificare

(1) Comisia de certificare este organul împuternicit să atribuie și să certifice statutul de utilitate publică. Comisia activează pe lângă Ministerul Justiției în baza unui regulament aprobat de Guvern.

(2) Comisia de certificare este alcătuită din 9 membri, dintre care 3 sînt desemnați de Președintele Republicii Moldova, 3 de Parlament și 3 de Guvern. Membrii Comisiei de certificare sînt desemnați în urma unui proces de selecție deschis și transparent. Cel puțin 2 din cei 3 membri desemnați de fiecare organ menționat trebuie să fie reprezentanți ai unor asociații obștești de utilitate publică care au acest statut de cel puțin 3 ani. Membrii Comisiei de certificare desemnați în calitate de reprezentanți ai asociațiilor obștești de utilitate publică sînt selectați pentru desemnare din lista comună de candidați propuși de cel puțin 3 asociații obștești de utilitate publică.

(3) Candidat la funcția de membru al Comisiei de certificare poate fi persoana care:

a) cunoaște limba de stat;

b) are domiciliul în Republica Moldova;

c) se bucură de o reputație ireproșabilă;

d) nu este funcționar public;

e) este susținută printr-o recomandare de cel puțin două asociații obștești de utilitate publică.

(4) Mandatul de membru al Comisiei de certificare încetează în caz de:

a) expirare a duratei mandatului;

b) revocare;

c) demisie;

d) deces.

(5) Revocarea membrului Comisiei de certificare se face în cazul:

- a) condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
- b) imposibilității, din motive de sănătate, de a-și exercita atribuțiile mai mult de 4 luni consecutive;
- c) declarării dispariției fără urmă, în conformitate cu legea;
- d) activității în cadrul unui partid politic sau al unei organizații social-politice.

(6) Membrii Comisiei de certificare sînt desemnați pe un termen de 5 ani și își exercită mandatul pînă la intrarea în funcție a noilor membri.

(7) Președintele Comisiei de certificare este ales prin vot secret dintre membrii ei, cu majoritatea voturilor acestora.

(8) Membrii Comisiei de certificare pot deține cel mult două mandate.

(9) Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de certificare este asigurată de către Ministerul Justiției.

(10) Comisia de certificare se întrunește în ședințe nu mai rar de o dată pe lună. Ședințele comisiei sînt publice. Data și ora desfășurării ședințelor se stabilesc de președintele comisiei după consultarea membrilor. Această informație se aduce la cunoștință membrilor comisiei și publicului larg, în special prin afișarea acesteia de către secretarul comisiei (funcționar al Ministerului Justiției) la loc vizibil și pe site-ul Ministerului Justiției, cu cel puțin 15 zile înainte de data stabilită pentru ședință.

(11) În termen de 3 luni după expirarea fiecărui an, Comisia de certificare publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Ministerului Justiției raportul său de activitate pe anul expirat, precum și lista actualizată a asociațiilor obștești de utilitate publică.

(12) Deciziile Comisiei de certificare cu privire la acordarea și retragerea statutului de utilitate publică se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Ministerului Justiției.

Articolul 31¹. Atribuțiile Comisiei de certificare

(1) Comisia de certificare este independentă în luarea deciziilor și are următoarele atribuții:

- a) examinează rapoartele și documentele asociațiilor obștești care solicită statutul de utilitate publică și atribuie acest statut;
- b) primește și examinează petiții în problemele ce țin de competența sa;
- c) avertizează asociațiile obștești de utilitate publică în cazul în care acestea încalcă legislația;
- d) inițiază procedura de retragere a certificatului de utilitate publică dacă asociația nu corespunde condițiilor de atribuire a statutului de utilitate publică sau dacă documentele prezentate conțin informații false;
- e) informează Ministerul Justiției și alte autorități competente despre asociațiile obștești cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;
- f) elaborează reguli, formulare, instrucțiuni, recomandări și modele de documente ce țin de atribuirea statutului de utilitate publică și le prezintă spre aprobare Ministerului Justiției, care le face publice;
- g) elaborează și înaintează subiecților cu drept de inițiativă legislativă propuneri privind perfecționarea legislației;
- h) instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea asociațiilor obștești de utilitate publică;
- i) publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Ministerului Justiției, în termen de 3 luni după expirarea fiecărui an, raportul său de activitate pe anul expirat, precum și lista actualizată a asociațiilor obștești de utilitate publică.

(2) Membrii Comisiei de certificare au acces liber la dosarele asociațiilor obștești care au sau solicită statutul de utilitate publică.

Articolul 32. Documentele necesare pentru solicitarea statutului de utilitate publică

Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică prezintă Comisiei de certificare următoarele documente:

- a) cererea;
- b) copiile de pe statut și de pe certificatul de înregistrare;
- c) raportul de activitate pe anul precedent (în cazul solicitării statutului de utilitate publică pentru prima dată) sau pentru ultimii trei ani (în cazul asociațiilor care au deținut statutul de utilitate publică), care va conține informații referitoare la proiectele realizate și activitățile desfășurate, la valoarea mijloacelor financiare și/sau a celor materiale obținute și folosite pe parcursul perioadei raportate, la categoriile de beneficiari, la mijloacele utilizate pentru acoperirea cheltuielilor administrative;
- d) declarația financiară, care va include:
 - raportul financiar pentru anul precedent de activitate, întocmit conform standardelor contabile;
 - informația despre sursele de finanțare a asociației, inclusiv granturile primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;
 - datele despre folosirea mijloacelor financiare și/sau materiale primite, inclusiv despre cheltuielile generale și cheltuielile administrative;
- e) dovada privind publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale privind activitatea statutară;
- f) certificatul de la Serviciul Fiscal de Stat privind lipsa datoriilor la bugetul public național.

Articolul 32¹. Procedura de examinare a solicitării
privind atribuirea statutului de utilitate
publică

(1) Comisia de certificare, în termen de 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii și a documentelor indicate la art. 32, examinează solicitarea privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică și adoptă, după caz, una din trei decizii:

- a) atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică;
- b) amânarea examinării solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică;
- c) respingerea solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică.

(2) Decizia de atribuire a statutului de utilitate publică și de eliberare a certificatului de utilitate publică se adoptă dacă solicitantul a respectat condițiile prevăzute la art. 30, 30¹ și 32.

(3) Decizia de amânare a examinării solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică se adoptă dacă documentele prezentate Comisiei de certificare sînt incomplete. În acest caz, Comisia acordă solicitantului un termen de cel mult 30 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

(4) Decizia de respingere a solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică se adoptă în cel mult 30 de zile de la prezentarea documentelor prevăzute la art. 32 dacă solicitantul nu a respectat condițiile prevăzute la art. 30, 30¹ și 32.

(5) Decizia Comisiei de certificare se motivează și se comunică în scris solicitantului în termen de 5 zile de la adoptare.

(6) Reprezentanții solicitantului au dreptul să asiste la ședința Comisiei de certificare și să intervină cu explicații privind solicitarea depusă. Secretarul comisiei este obligat să invite în scris solicitantul cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de data stabilită pentru ședință. Absența reprezentantului solicitantului invitat la ședința de examinare nu poate servi drept temei pentru amânarea examinării sau respingerea solicitării.

(7) Asociația obștească căreia i s-a atribuit statutul de utilitate publică primește certificatul de utilitate publică, eliberat de Comisia de certificare, în termen de 5 zile de la data adoptării deciziei.

(8) Asociația obștească dobîndește statutul de utilitate publică din data adoptării deciziei privind atribuirea acestui statut.

(9) Decizia de amânare sau respingere a solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică poate fi atacată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ.

Articolul 32². Certificatul de utilitate publică

(1) Certificatul privind atribuirea statutului de utilitate publică (denumit în continuare certificat) este un act oficial prin care se atestă statutul de utilitate publică și caracterul de interes public al activității asociației obștești. Modelul certificatului se aprobă de Guvern.

(2) Certificatul se eliberează pe un termen de 3 ani.

(3) Certificatul servește temei pentru scutirea, parțială sau integrală, a asociației obștești de impozite, taxe și alte obligații de plată, precum și pentru oferirea suportului din partea statului în condițiile prezentei legi, pentru acordarea înlesnirilor fiscale și privilegiilor în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

Articolul 32³. Subregistrul asociațiilor obștești de utilitate publică

(1) Subregistrul asociațiilor obștești de utilitate publică (denumit în continuare subregistru) este parte integrantă a Registrului de stat al organizațiilor necomerciale, în care se înregistrează toate asociațiile obștești de utilitate publică din Republica Moldova.

(2) Subregistrul este ținut de Ministerul Justiției.

(3) În subregistru se introduc următoarele date:

a) denumirea asociației obștești de utilitate publică;

b) data eliberării certificatului și numărul acestuia;

c) adresa și datele de contact ale asociației obștești de utilitate publică;

d) numele și prenumele conducătorului asociației obștești de utilitate publică;

e) datele de identificare ale membrilor organului de supraveghere (consiliului) al asociației obștești de utilitate publică;

f) data prelungirii termenului pentru statutul de utilitate publică, a expirării termenului sau, după caz, a retragerii statutului de utilitate publică.

(4) Subregistrul se ține în limba de stat.

(5) Subregistrul și datele care se conțin în el sînt publice.

(6) Ministerul Justiției păstrează toate dosarele asociațiilor care au solicitat statutul de utilitate publică. Dosarele conțin toate documentele referitoare la asociație, inclusiv cele depuse la solicitarea statutului de utilitate publică, cele pe care le întocmește Comisia de certificare și cele pe care asociația le prezintă ulterior, pe parcursul activității.

Articolul 32⁴. Retragera certificatului

(1) Pe perioada deținerii certificatului, asociația obștească este obligată să respecte condițiile care au stat la baza atribuirii statutului de utilitate publică.

(2) În cazul depistării abaterilor de la condițiile prevăzute la art. 30 și 30¹ pentru acordarea statutului de utilitate publică, Comisia de certificare va avertiza asociația respectivă cu privire la abaterile depistate și va cere înlăturarea acestora în cel mult 60 de zile. În cazul în care asociația nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, comisia va adopta decizia de retragere a certificatului. Decizia de retragere a certificatului poate fi atacată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ.

(3) În cazul în care decizia de retragere a certificatului a fost contestată în baza Legii contenciosului administrativ, decizia menționată se suspendă pînă la adoptarea unei hotărîri definitive de către instanța de contencios administrativ.

(4) Retragera certificatului constituie temei de încetare a facilităților fiscale și nefiscale legate de statutul de utilitate publică.

(5) Comisia de certificare va informa Serviciul Fiscal de Stat despre adoptarea hotărîrii judecătorești de retragere a certificatului. Din momentul retragerii certificatului încetează facilitățile acordate în legătură cu statutul de utilitate publică.

Articolul 32⁵. Controlul conformării la statutul de utilitate publică

(1) Controlul privind respectarea statutului de utilitate publică se efectuează de către Comisia de certificare.

(2) În exercitarea funcțiilor de control, Comisia de certificare este în drept:

- a) să solicite informații referitoare la activitățile asociației obștești ce țin de statutul de utilitate publică;
- b) să ceară explicații scrise organelor asociației obștești și membrilor ei;
- c) să sesizeze organele abilitate despre efectuarea de controale asupra respectării legislației, inclusiv a celei fiscale;
- d) să ceară și să primească de la autoritățile publice informația necesară pentru control;
- e) să solicite asociațiilor obștești copii de pe documente și/sau, după caz, documentele în original;
- f) să asiste la activitățile asociațiilor obștești;
- g) să exercite alte drepturi prevăzute de actele normative.

(3) Pentru exercitarea controlului asupra activității asociațiilor obștești de utilitate publică, Comisia de certificare este în drept să instituie grupuri de control, inclusiv cu specialiști în domeniu.

(4) Asociația obștească de utilitate publică este obligată să prezinte anual Comisiei de certificare raportul de activitate, copia de pe declarația pe venit prezentată Serviciului Fiscal de Stat și copia de pe rapoartele prezentate Biroului Național de Statistică pentru anul fiscal precedent, semnate de conducătorul asociației și având ștampila acesteia. Prezentarea la Comisia de certificare a documentelor menționate scutește asociația de utilitate publică de obligația de a prezenta Ministerului Justiției raportul anual.

Articolul 33. Principiile și formele de susținere a asociațiilor obștești de utilitate publică

(1) Politica statului de susținere a asociațiilor obștești de utilitate publică se bazează pe următoarele principii:

- a) asigurarea dreptului asociațiilor obștești de utilitate publică de a participa la formarea și realizarea politicilor publice;
- b) asigurarea realizării eficiente a programelor și a proiectelor publice prin implicarea activă a asociațiilor obștești de utilitate publică;
- c) transparența și publicitatea procedurilor de oferire a suportului sub orice formă, în special prin organizarea concursurilor deschise, transparente și publice, și în condiții egale de participare la asemenea proceduri;
- d) acordarea de facilități fiscale asociațiilor obștești de utilitate publică în condițiile legii;
- e) planificarea bugetară a cheltuielilor destinate suportului asociațiilor obștești de utilitate publică;
- f) controlul din partea autorităților publice privind utilizarea la destinație a mijloacelor bugetare alocate asociațiilor obștești de utilitate publică.

(2) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea asociațiilor obștești de utilitate publică prin:

- a) implementarea mecanismelor de deducere și redirectionare a impozitelor pe venit;
- b) închirierea, în condiții preferențiale, de spații pentru activități sau darea lor în folosință gratuită;
- c) finanțarea și subvenționarea programelor, proiectelor și activităților propuse de asociațiile obștești de utilitate publică;
- d) plasarea de comenzi sociale.

(3) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu asociația obștească de utilitate publică, activități de interes public în domeniul social și în alte domenii în baza acordurilor de colaborare. Această formă de susținere nu presupune în mod obligatoriu transferul de mijloace financiare către asociație.

Articolul 33¹. Procedura de acordare a suportului financiar sau material asociațiilor de utilitate publică

(1) Decizia asupra solicitării de susținere financiară sau materială a asociației obștești de utilitate publică se adoptă, în urma desfășurării unui concurs public, de către o comisie formată din reprezentanți ai autorității publice, din reprezentanți ai asociațiilor de utilitate publică care nu participă la concursul de finanțare și din experți independenți.

(2) Autoritățile publice asigură publicitatea și transparența procesului de organizare a concursului de obținere a susținerii financiare sau materiale. Anunțul și condițiile de desfășurare a concursului se publică în mijloacele de informare în masă cu cel puțin 2 luni înainte de data limită pentru depunerea programelor, proiectelor și propunerilor pentru activități.

(3) Criteriile generale de evaluare a solicitărilor de susținere financiară sau materială sînt următoarele:

a) caracterul și gradul de utilitate publică ale scopurilor și sarcinilor invocate în solicitarea de susținere financiară sau materială;

b) importanța și eficiența acțiunilor propuse de asociația obștească de utilitate publică pentru realizarea scopurilor expuse în condițiile de organizare a concursului;

c) suficiența capacităților umane, tehnice și financiare ale asociației obștești de utilitate publică pentru îndeplinirea acțiunilor propuse.

(4) Susținerea financiară sau materială a programelor, a proiectelor și a activităților asociațiilor de utilitate publică se efectuează în bază de contract, semnat cu autoritatea publică care a adoptat decizia de susținere financiară sau materială. Contractul va conține clauze cu privire la sumele sau bunurile acordate, la termenele de valorificare a susținerii financiare sau materiale, la obligațiile părților (inclusiv la obligația de folosire la destinație a mijloacelor și la obligația de prezentare a rapoartelor) și la consecințele neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale.

Articolul 33². Comanda socială

(1) Comanda socială este una din formele de realizare a programelor sociale organizate de autoritățile publice. Ea reprezintă o totalitate de contracte privind executarea de lucrări și/sau prestarea de servicii în interesul comunității.

(2) Autoritatea publică întocmește lista și planifică volumul de lucrări și servicii care urmează a fi efectuate/prestate prin comandă socială. Comanda se finanțează de la bugetul autorității publice care o inițiază.

(3) Comanda socială se face prin concurs public, conform legislației cu privire la achiziții publice, cu particularitățile stabilite de prezenta lege. La concursurile de plasare a comenzii sociale participă doar asociațiile obștești de utilitate publică.

(4) Asociațiile obștești de utilitate publică care participă la concursul de plasare a comenzii sociale trebuie să dispună de condițiile necesare pentru executarea comenzii ce se plasează, inclusiv de utilaje și de alte bunuri, de personal calificat și cu experiență în domeniu și de o bună reputație, capabilă să atragă voluntari și mijloace suplimentare.

(5) La plasarea comenzii sociale nu se solicită garanții pentru ofertă și măsuri de asigurare a contractului.

Articolul 33³. Răspunderea pentru utilizarea frauduloasă a suportului oferit de stat

(1) Asociațiile obștești de utilitate publică și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă legislația la utilizarea suportului oferit de stat răspund în conformitate cu legea.

(2) Organul care a sancționat o asociație obștească de utilitate publică pentru utilizarea frauduloasă a suportului oferit de autoritățile publice este obligat să înștiințeze despre aceasta Comisia de certificare în termen de 15 zile de la data aplicării sancțiunii. Dacă sancțiunea a fost contestată în instanța de judecată, organul respectiv este obligat să înștiințeze despre aceasta Comisia de certificare în termen de 5 zile de la data rămîinerii definitive a hotărîrii judecătorești.

(3) Asociația obștească de utilitate publică căreia i s-a retras certificatul din cauza deturnării de destinație a suportului acordat de autoritățile publice nu poate avea statut de utilitate publică timp de 3 ani de la data aplicării sancțiunii.

[Capitolul V în redacția LP111 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.445]

Capitolul VI

ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI

Articolul 34. Încetarea activității asociațiilor obștești

(1) Asociația obștească își încetează activitatea în cazul:

- a) reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare;
- b) dizolvării.

(2) Procedura de încetare a activității asociației obștești se stabilește de fondator (fondatori) și este stipulată în statutul asociației.

Articolul 35. Reorganizarea

(1) Asociația obștească se reorganizează prin decizie a congresului (conferinței) sau adunării generale a membrilor asociației. Înregistrarea statutului asociației obștești nou-constituite se face în modul stabilit la art. 17.

(2) În cazul reorganizării asociației obștești, patrimoniul ei se transmite persoanelor juridice nou-constituite în modul prevăzut de Codul civil.

Articolul 36. Dizolvarea

(1) Asociația obștească se dizolvă prin decizie a congresului (conferinței) sau adunării generale a membrilor asociației, la expirarea termenului pentru care a fost constituită, sau prin hotărâre a instanței de judecată.

(2) Bunurile rămase după dizolvarea asociației obștești și executarea creanțelor creditorilor sînt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare, iar în caz de lipsă a capitolelor respective în statut, sînt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor stabilite prin decizia de dizolvare adoptată de congresul (conferința) sau adunarea generală a membrilor asociației sau prin hotărârea pronunțată de instanța de judecată.

(3) Dacă, la lichidarea asociației obștești, congresul (conferința) sau adunarea generală a membrilor asociației nu a soluționat problema folosirii bunurilor rămase, atunci, după executarea creanțelor creditorilor, prin decizie a organelor de conducere ale asociației obștești, aceste bunuri sînt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare ale asociației obștești lichidate. Decizia privind folosirea bunurilor rămase se publică în presă.

(4) Asociația obștească poate fi dizolvată prin hotărâre a instanței de judecată în cazurile de:

a) pregătire și/sau înlăptuire a acțiunilor de schimbare prin violență a regimului constituțional sau de subminare a integrității teritoriale a Republicii Moldova;

b) pregătire și/sau înlăptuire a acțiunilor de răsturnare a autorităților publice legal constituite;

c) ațîțare a urii și discordiei sociale, rasiale, naționale sau religioase;

d) violare a drepturilor și libertăților legitime ale persoanelor;

e) creare a formațiunilor paramilitare;

f) avertizare repetată a asociației obștești asupra necesității lichidării încălcărilor legislației, făcută, în decursul unui an, de organul care a înregistrat asociația, în cazul în care încălcările nu au fost lichidate.

(5) Bunurile asociației obștești dizolvate prin hotărâre a instanței de judecată, rămase după executarea creanțelor creditorilor, se trec, cu titlu gratuit, în proprietatea statului, pentru a fi utilizate în scopuri de caritate.

(6) Activele și mijloacele financiare rămase în urma dizolvării asociației obștești de utilitate publică după executarea creanțelor se transferă, la decizia organului care administrează procesul de dizolvare, unei alte asociații obștești de utilitate publică cu scopuri similare celor ale asociației dizolvate.

[Art.36 al.(6) introdus prin LP111 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.445]

Articolul 37. Exercițarea căii de atac împotriva hotărîrii instanței de judecată privind dizolvarea asociației obștești

(1) Hotărîrea instanței de judecată privind dizolvarea asociației obștești poate fi atacată, de către organul ei de conducere, în instanța de judecată ierarhic superioară, în modul stabilit de legislație.

(2) Recunoașterea hotărîrii instanței de judecată cu privire la dizolvarea asociației obștești ca fiind în contradicție cu prezenta lege atrage anularea acestei hotărîri și repararea, în modul stabilit, a prejudiciului cauzat.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI

Articolul 38. Controlul asupra activității asociațiilor obștești

(1) Controlul asupra corespunderii activității asociației obștești scopurilor și sarcinilor statutare îl exercită organul care a înregistrat asociația. Persoanele cu funcții de răspundere din acest organ au dreptul să obțină informații referitoare la toate aspectele activității asociației, să ia cunoștință de documentele asociației și să asiste la toate acțiunile ei.

(2) Controlul asupra surselor de venit, cuantumului mijloacelor obținute, plății impozitelor și asupra altei activități financiare a asociației obștești îl exercită organele financiare și fiscale de stat. Modul de efectuare a controlului asupra activității financiare a asociației obștești este stabilit de legislație.

(3) Alt amestec în activitatea asociației obștești este interzis.

Articolul 39. Temeiurile răspunderii

(1) Încălcarea legislației cu privire la asociațiile obștești atrage răspunderea disciplinară, materială, administrativă, penală și de altă natură în conformitate cu legislația.

(2) Temeiurile și procedura tragerii la răspundere disciplinară, materială, administrativă și penală sînt reglementate de codurile respective.

Articolul 40. Egalitatea temeiurilor răspunderii

(1) Statul, în persoana autorităților publice, agenții economici, asociațiile obștești și persoanele fizice aparte poartă în egală măsură răspundere pentru încălcarea legislației cu privire la asociațiile obștești.

(2) Statul, în persoana autorităților publice, agenții economici, asociațiile obștești și persoanele fizice aparte, ale căror drepturi acordate de prezenta lege au fost lezate, sînt în drept să adreseze instanței de judecată și organelor administrative o cerere (petiție) pentru tragerea vinovaților la răspundere.

Articolul 41. Răspunderea autorităților publice pentru încălcarea legislației cu privire la asociațiile obștești

Autoritățile publice, precum și persoanele cu funcții de răspundere care înregistrează asociațiile obștești și exercită controlul asupra activității lor sau influențează în alt mod asupra constituirii și activității acestor asociații poartă răspundere disciplinară, materială, administrativă, penală și de altă natură, prevăzută de legislație, pentru încălcarea legislației cu privire la asociațiile obștești.

Articolul 42. Răspunderea asociațiilor obștești pentru încălcarea legislației

(1) Asociația obștească, în cazul în care încalcă legislația, poartă răspunderea prevăzută de această legislație.

(2) Asociația obștească care, prin acțiunile sale nelegitime, a cauzat persoanelor fizice sau juridice prejudicii materiale sau morale este obligată să le repare în condițiile legii.

(3) În cazul în care asociația obștească a întreprins acțiuni prin care se încalcă legislația, organul care a înregistrat statutul asociației obștești poate avertiza în scris organul de conducere al asociației.

Articolul 43. Suspendarea activității asociației obștești

(1) În cazul în care asociația obștească a fost avertizată de organul care i-a înregistrat statutul, cerîndu-i-se să lichideze încălcările de legislație depistate, și nu a îndeplinit această cerință în termen de 10 zile, activitatea asociației obștești, la propunerea organului care a înregistrat statutul asociației, poate fi suspendată prin hotărîre a instanței de judecată, pe un termen de pînă la 6 luni.

(2) Suspendarea activității asociației obștești atrage suspendarea exercitării următoarelor drepturi:

a) de a fonda mijloace de informare în masă;

b) de a organiza congrese, conferințe, întruniri, mitinguri, demonstrații, pichetări și alte acțiuni publice;

c) de a folosi toate tipurile de depuneri bancare, cu excepția cazurilor cînd sînt necesare decontări cu contractanții, în cadrul activității economice productive și altei activități de

întreprinzător, decontări aferente contractelor individuale de muncă, precum și decontări privind repararea prejudiciilor cauzate prin acțiunile asociației obștești, privind plata amenzilor (penalităților, despăgubirilor).

Capitolul VIII **RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE** **ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI**

Articolul 44. Dreptul la relații internaționale

Asociația obștească, în conformitate cu statutul său, poate intra în organizații obștești internaționale (neguvernamentale, nonprofit), stabili legături și avea contacte internaționale directe, încheia acorduri respective, precum și participa la acțiuni care nu contravin obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.

Articolul 45. Acordurile internaționale

(1) Dacă prin acordul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte norme cu privire la asociațiile obștești decît cele prevăzute de legislația ei, se aplică dispozițiile acordului internațional.

(2) Acordurile internaționale ratificate de Republica Moldova pot prevedea pentru asociațiile obștești drepturi și obligații suplimentare în sfera respectivă de activitate.

Capitolul IX **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 46

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Înregistrarea asociațiilor obștești care au depus, la organele de stat autorizate, cererile de înregistrare înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi se face în modul aplicat pînă la adoptarea ei. În același mod sînt înregistrate asociațiile obștești enumerate la art.1 alin.(3).

(3) Asociațiile obștești care cad sub incidența prezentei legi, înregistrate înainte de intrarea în vigoare a acesteia, urmează să fie reînregistrate conform dispozițiilor ei, în termen de 18 luni. Totodată, asociațiile obștești își mențin dreptul la denumirea, simbolică, conturile bancare și la alte elemente de identificare anterioare, iar în certificatul de înregistrare de stat se notează data constituirii în fapt a asociației. În aceste cazuri, taxa de înregistrare nu se percepe. Asociațiile obștești care nu s-au reînregistrat în decursul unui an de la data intrării în vigoare a prezentei legi pierd statutul de persoană juridică.

(4) Sindicatele și asociațiile de patroni înregistrate anterior vor activa, pînă la adoptarea legilor respective, în baza certificatelor de înregistrare de stat eliberate la data constituirii acestora.

(5) Guvernul:

în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

în termen de 18 luni:

va efectua reînregistrarea asociațiilor obștești care cad sub incidența prezentei legi în conformitate cu dispozițiile acesteia;

va elabora și va prezenta Parlamentului proiectele de legi care reglementează constituirea și activitatea instituțiilor și fundațiilor necomerciale, sindicatelor și asociațiilor de patroni;

la elaborarea proiectelor bugetului de stat pe anul 1997 și pe anii următori, va prevedea înlesniri fiscale și alte înlesniri pentru asociațiile obștești care urmăresc beneficiul public.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Nr.837-XIII. Chișinău, 17 mai 1996.